

Casussen inzameling PMD

Casussen met effect van één beleidsinterventie op hoeveelheden PMD, de inzamelkosten en de samenstelling

Inhoudsopgave

Introductie

Casussen:

- + van 'zak' naar minicontainer
- + lagere service op restafval
- + overstappen naar diftar
- + Overstap naar een haalsysteem

Introductie

Sinds een aantal jaar zamelen het merendeel van de gemeenten huishoudelijk kunststof verpakkingsafval gescheiden in, vaak gecombineerd met metalen en drankenkartons, in PMD. De aanpak en de opbrengst verschillen per gemeente. Niet in alle gevallen worden de kosten van inzameling gedekt door de inzamelvergoeding die hiervoor wordt verstrekt. Voor veel gemeenten reden genoeg om de effectiviteit van de inzameling te willen verhogen.

Afgelopen jaren hebben er verschillende onderzoeken plaatsgevonden naar de inzameling van brongescheiden PMD. In deze onderzoeken is geanalyseerd wat de verschillende **factoren** zijn die de inzamelkosten, hoeveelheden en samenstelling van het brongescheiden PMD beïnvloeden.

Om de resultaten van deze onderzoeken actiegericht en inzichtelijk te maken voor gemeenten wordt in dit document een aantal casussen gepresenteerd. Elk van deze casussen omschrijft een keuze waarvoor een gemeente kan komen te staan, of overweegt te maken, en beschrijft wat het verwachte effect zal zijn op de **inzamelkosten, hoeveelheden en samenstelling** op basis van de onderzoeken.

De casussen zijn bedoeld u als gemeente te ondersteunen in uw beleidsafwegingen of scenario-analyse.

Overweegt uw gemeente voor de inzameling van brongescheiden verpakkingsafval over te stappen

- + van 'zak' als inzamelmiddel naar minicontainer?
- + naar een lagere service op restafval?
- + naar een gedifferentieerd tariefsysteem (diftar)?
- + van een dubbel haal-/breng- naar een 'haalsteeem'?

Lees dan in deze presentatie wat de onderzoeken daarover zeggen. Voor meer achtergrond over deze onderzoeken verwijzen wij u naar de LCKVA of VANG-website

van 'zak' naar 'minicontainer'

Wijziging van
inzamelmiddel PMD

Casus:

De gemeente overweegt
over te stappen op
inzameling van PMD met
minicontainers in plaats
van zakken

Casus: van 'zak' naar minicontainer

Minicontainers leveren meer respons op en kosten minder dan zakken. De samenstelling wordt niet significant slechter

De gemeente zamelt het PMD huis-aan-huis in met behulp van zakken en overweegt burgers in plaats daarvan een PMD-minicontainer te verschaffen.

Respons:

Een haalsysteem waarbij PMD huis-aan-huis wordt ingezameld leidt tot een hogere hoeveelheid PMD dan een brengsysteem, waarin de burgers het PMD brengen naar verzamelcontainers. Indien burgers een minicontainer krijgen in plaats van het PMD te moeten bewaren en aanbieden in een PMD-zak leidt dit nog eens tot een *extra* stijging van de hoeveelheid ingezameld PMD. Uit het onderzoek volgt dat deze interventie het grootste effect heeft op de respons.

Kosten:

Omdat de inzamelingsrespons stijgt, leidt de invoering van een PMD minicontainer tot een daling van de inzamelingskosten per ton PMD. Daarbij is rekening gehouden met de aanschaf en afschrijving van een mini-container. Daarboven wordt een extra kostenreductie gerealiseerd. De inzameling met 'zakken' is significant duurder dan de inzameling met minicontainers:

- + De kosten van de aanschaf en verspreiding van zakken leiden tot een hogere kostenpost dan de aanschaf en afschrijving van mini-containers. (CAPEX)
- + Het aantal benodigde manuur voor de inzameling met minicontainers ligt lager omdat er geen/minder 'beladers' nodig zijn dan bij de inzameling van zakken (OPEX).

Samenstelling:

Uit een eerste analyse lijkt te volgen dat het de samenstelling slechter is bij een mini-container dan bij een zak. Maar als in een regressieanalyse wordt onderzocht wat de kenmerken zijn die echt bepalend zijn voor de samenstelling, blijkt het inzamelmiddel 'minicontainer of zak' niet een significant effect te hebben op de samenstelling en zijn er andere kenmerken die meer bepalend zijn voor de samenstelling.

lagere service op restafval

als stimulans voor
afvalscheiding

Casus:

De gemeente overweegt de inzamelfrequentie van restafval te verlagen of over te stappen op een brengsysteem

Casus: lagere service op restafval

lage service op restafval leidt tot lagere kwaliteit PMD

Veel gemeenten overwegen over te stappen op 'omgekeerd inzamelen' als extra stimulans voor afvalscheiding. Er zijn vele varianten van 'omgekeerd of gespiegeld inzamelen'. In het onderzoek is 'omgekeerd inzamelen' zo feitelijk mogelijk onderzocht door de inzamelfrequentie van restafval te onderzoeken. In deze casus zamelt de gemeente het restafval 1x per 1 of 2 weken in en overweegt dit serviceniveau voor restafval te verlagen naar 1x per 3 of 4 weken danwel over te stappen naar een brengsysteem, waarbij burgers het restafval naar verzamelcontainers brengen.

Respons:

Uit het kostenonderzoek volgt dat deze verlaging van de service voor restafval geen significant effect heeft op de ingezamelde hoeveelheden PMD. Dat kan worden verklaard door het feit dat in veel gemeenten deze wijziging voor de inzameling van het restafval gecombineerd wordt met een wijziging van de service op PMD. Deze interventies op PMD hebben meer effect op de respons dan de verlaging van de inzamelfrequentie voor restafval

Kosten:

Er is derhalve ook geen effect van deze wijziging op de kosten

Samenstelling:

Deze verlaging van de service op restafval leidt, op basis van de data over de samenstelling, tot een achteruitgang van de samenstelling van circa 8%. Met name in gemeenten waar de samenstelling van het PMD al kritisch is, kan deze beslissing negatieve impact hebben op de acceptatie van het ingezamelde PMD.

overstappen naar diftar

toepassen van financiële
prikkel

Casus:

De gemeente overweegt
over te stappen van 'niet-
diftar' naar een vorm van
'diftar'

Casus: overstappen van niet-diftar naar diftar

Diftar leidt tot hogere respons, lagere inzamelingskosten en heeft geen significante impact op de samenstelling, tenzij 'dure zak'

De gemeente overweegt over te stappen van een afvalstoffenheffing gebaseerd op aantal personen naar een gedifferentieerd tarief (diftar) gebaseerd op het aanbodgedrag van de inwoners.

Respons:

De introductie van 'diftar' leidt tot een significant en substantiële stijging van de hoeveelheid ingezameld PMD. Het blijkt uit alle opvolgende kostenonderzoeken een van de meest effectieve prikkels, en dat geldt eveneens voor het meest recente onderzoek.

Kosten:

Omdat de introductie van 'diftar' leidt tot een verhoging van de respons, zullen als gevolg daarvan de inzamelingskosten per ton PMD dalen. De invoering van 'diftar' heeft geen eigenstandig effect op de kosten.

Samenstelling:

Uit de analyses volgt dat de invoering van een diftar-systeem geen significant effect heeft op de samenstelling: niet positief, maar ook niet negatief. Daarbij moet worden aangetekend dat dit geldt met uitzondering van de 'dure zak' als diftarsysteem. In dat specifieke geval zijn er aanwijzingen dat de invoering van deze specifieke 'diftar'- vorm wél negatieve gevolgen heeft met een afname van circa 14% van de samenstelling.

overstap naar haalsysteem

Verhoging service
niveau

Casus:

De gemeente overweegt van een brengsysteem voor PMD over te stappen naar haalsysteem: huis-aan-huis inzameling

Casus: overstappen van een dubbel systeem ‘haal en breng’ naar een haalsysteem

Hogere respons, lagere kosten daardoor en een verbetering van de samenstelling

De gemeente* heeft een dubbele voorziening: Het PMD wordt huis-aan-huis ingezameld en er staan ook een aantal verzamelcontainers door de gemeente verspreid als ‘achtervang’ of op ‘hot spots’. De gemeente overweegt dit systeem te wijzigen en over te stappen naar een huis-aan-huis inzameling.

Respons:

De overstap van een gecombineerd systeem naar een haalsysteem waarbij het PMD huis-aan-huis wordt ingezameld, leidt tot een verhoging van de respons, onafhankelijk van het feit of de inzameling van PMD met een zak of met een minicontainer plaats gaat vinden. Uit het veldonderzoek zijn er indicaties dat gemeenten waar een dergelijk gecombineerd systeem bestond, de huis-aan-huis inzameling van PMD laagfrequent plaatsvond, en er beperkte communicatie was over nut en noodzaak.

Kosten:

Omdat de overstap naar een enkel haalsysteem leidt tot een verhoging van de respons, zullen als gevolg daarvan de inzamelingskosten per ton PMD dalen. Zie voor het verschil in kosten tussen een haalsysteem met zak of bak, de casus op de volgende pagina.

Samenstelling:

Gemeenten die een dubbel systeem hebben en dus een haal- en brengsysteem combineren hebben een 6% lagere zuiverheid ten opzichte van gebieden van met een alleen een haal- of brengsysteem. In dit geval zal de overstap naar een haalsysteem leiden tot een verbetering van de samenstelling.

* In dit geval wordt met ‘gemeente’ eveneens bedoeld het inzamelgebied waarin zowel een haal als een brengsysteem geldt. Dit ter onderscheid van gemeente die in één gebied een haalsysteem voor PMD hebben en in een ander gebied een brengsysteem.

Dank voor uw aandacht...

voor meer informatie verwijzen wij u naar de website voor het rapport en de zelfbeoordelingstool